

Nr 481.

Av fru Sjöstrand m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 115, angående depåverksamheten till stöd för blinda hantverkare.

Kungl. Maj:t föreslår i proposition nr 115, att centraldepåns för blindas arbeten verksamhet skall överföras till De blindas förening, som genom ett för ändamålet bildat bolag har att fortsätta driften jämte den redan tidigare från staten överlämnade försäljningen av de blindas hantverkarnas alster. Kostnaderna för rörelsen skola i princip framgent bestridas av statsmedel. I propositionen säges dock ingenting bestämt om den anställda personalens framtida pensionsförhållanden.

Enligt riksdagens beslut av år 1938 skulle staten omhänderhava denna verksamhet, men starten kunde ske först år 1947 på grund av kriget. Såväl ledningen för centraldepån (statens blinddepånämnd) som statens sakrevision har emellertid kommit till den slutsatsen, att en verksamhet av detta slag knappast lämpar sig för statsdrift och därför förordad ett överlämnande till de blindas egen organisation. Detta får betraktas som en rent praktisk åtgärd och innebär ingen ändrad uppfattning angående statsmakternas ansvar för verksamheten. Det planerade bolaget måste således i realitet jämföras med annan statlig verksamhet, ehuru organisationsformen blivit speciell.

Detta innebär, att frågan om ordnandet av personalens pensionsförhållanden förr eller senare måste bli aktuell, varvid staten knappast torde kunna ställa sig helt avvisande.

Därtill kommer, att den person, som år 1947 anställdes vid centraldepån, visserligen endast erhöll samma ställning som personal i krisorganen, men eftersom den allmänna uppfattningen vid denna tid var den, att verksamheten skulle bli permanent i statlig regi, betraktades detta som en övergångsform. Framstötarna från personalens sida i pensionsfrågan ha icke sänkts. De anställdas antal uppgår för närvarande till 23, varav 11 kollektivanställda med en sammanlagd lön av kr. 98 300:— och 12 övriga månadsanställda med en sammanlagd lön av kr. 124 400:—.

De blindas förening har utan tvivel påtagit sig en icke oväsentlig ekonomisk risk genom sitt åtagande att handhava här berörda verksamhet. Föreningens utgifter finansieras förutom av statsbidrag huvudsakligen av insamlade medel och genom ränteavkastningen från donationer, vilkas

belopp icke får röras. Det synes oss oriktigt, om föreningen skulle få bestrida kostnaderna i samband med pensionering av personal, som helt avlönas av statsmedel.

I detta sammanhang vilja vi icke underlåta att framhålla, att det enligt vår uppfattning vore riktigt, att även viss annan personal inom blindorganisationerna erhåller speciella förmåner med avseende på pensionsförsäkring. Sålunda handhar De blindas förening all biblioteksverksamhet för blinda, således verksamhet, som för seende ombesörjes av samhällets egna organ. Vidare bedriva olika blindorganisationer en ganska omfattande verksamhet jämförlig med landstingens s. k. skyddande verksamhet för partiellt arbetsföra. De blindas förening har i skrivelse till 1951 års pensionsakkunniga gjort framställning om rätt för blindorganisationerna att försäkra sin personal i statens pensionsanstalt.

På grund av vad vi här ovan anfört hemställa vi,

att riksdagen måtte uttala att frågan om den vid det planerade försäljningsbolaget anställda personalens pensionsförhållanden skall upptagas till lösning så snart bolagets personalorganisation fått erforderlig fast form.

Stockholm den 31 mars 1953.

Helga Sjöstrand.

Gösta Netzén.

Yngve Hamrin.
